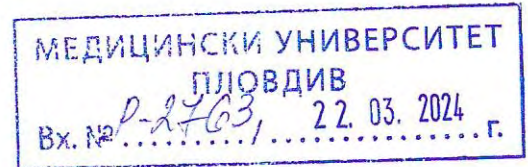

СТАНОВИЩЕ

от професор д-р Жени Стайкова Николова, дмн , катедра „Превантивна медицина“, Факултет по обществено здраве „проф. д-р Цекомир Воденичаров, дмн“, МУ-София
(акад. дл., име, презиме, фамилия, н.ст. – научна организация)

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен “доктор“

професионално направление: **7.2 СТОМАТОЛОГИЯ**

докторска програма: **ДЕНТАЛНА ОБРАЗНА ДИАГНОСТИКА**

Автор: д-р **ТАМАРА ПЕТРОВА ПЕТКОВА**

Форма на докторантурата: **редовна подготовка**

Катедра: **Катедра по образна диагностика, дентална алергология и физиотерапия**

Тема: **„ПРОУЧВАНЕ ДИАГНОСТИЧНИТЕ ВЪЗМОЖНОСТИ НА СЪВРЕМЕННИТЕ МЕТОДИ НА ОБРАЗНАТА ДИАГНОСТИКА ПРИ ПАЦИЕНТИ С ВРОДЕНИ ЦЕПКИ НА УСТНИ И НЕБЦЕ“**

Научни ръководители: **ДОЦ. Д-Р НИКОЛАЙ СИРАКОВ, ДМ, ПРОФ. Д-Р ИЛИЯН ДОЙКОВ, ДМ**

Становището е изготвено по Заповед № Р-476/05.02.2024 г. на Ректора на МУ-Пловдив, във връзка с процедура по защита на посочения по-горе дисертационен труд по научна специалност Дентална образна диагностика и в изпълнение на ЗРАСБ, Правилника за прилагане на ЗРАСБ и Правилника за устройството и дейността на МУ-Пловдив.

1. Общо представяне на процедурата и докторанта

Д-р **Тамара Петкова** е родена на 27.02.1984 г. в гр. Пловдив. Средното си образование завършва в Образцова математическа гимназия „акад. Кирил Попов“ в Пловдив. През 2009 година придобива степен магистър по дентална медицина в Факултета по дентална медицина на Медицински университет Пловдив. Докторантка по дисциплината дентална образна диагностика в Катедрата по образна диагностика, дентална алергология и физиотерапия на Факултета по дентална медицина при Медицинския университет в Пловдив.

Предоставените материали на хартиен и електронен носител са окомплектовани в съответствие с изискванията на Правилника на МУ-Пловдив.

Дисертационният труд съдържа 170 стандартни страници, 63 таблици, 91 фигури и 38 приложения. Използваната литература включва 168 източника, от които 8 на кирилица и 160 на латиница. Докторантката е приложила 3 публикации в български списания, участвала е в 3 научни форуми.

2. Актуалност на тематиката

От всички вродени анкомалии, 15% съставляват вродените цепки на устната и небцето, които са най-честите краниофациални малформации. Тъй като етиологията им е сложна и многокомпонентна, включваща освен генетичните фактори, и поведенчески фактори на риска и околна среда, за правилното им диагностициране и лечение трябва да се избере най-подходящия метод на образната диагностика. За диагностициране често се използват сегментните интраорални, оклузалните и панорамните рентгенографии. Те са с ограничена интерпретация, поради проекционна деформация, двуизмерност на образа и суперпониране на много структури в областта на максилата. Конусно-лъчевата компютърна томография (КЛКТ) е усъвършенствана технология за изобразяване, която е базирана на компютърната томография (КТ), особено за визуализиране на лицево-черепни кости. Едно от ключовите предимства на КЛКТ пред 2D рентгенографията е способността ѝ да предоставя 3D обемна, повърхностна и секционна информация за лицево-черепните структури. КЛКТ е широко използван метод за орална и лицево-челюстна диагностика и планиране на лечението. В сравнение с конвенционалната КТ, КЛКТ има безспорни предимства като по-ниска ефективна доза йонизираща радиация, по-кратко време на експозиция, по-ниска цена, лесен достъп. Неотменима част от дейността на съвременния лекар по дентална медицина е запознаването на пациента с различните методи за изследване на заболяването му, не на последно място и тяхната стойност. В това отношение не ми е известно проучване досега и определено този въпрос предизвиква интерес. Проблемите, разгледани в дисертационния труд, съответстват на съвременния поглед върху диагностицирането на разглежданата аномалия. Представената тема отговаря на научните интереси. В съответствие с темата са обособени ясно формулирана цел и конкретно определени 6 задачи. В този смисъл изборът на темата на дисертационния труд е актуална и дисертабилна.

3. Познаване на проблема

Д-р Петкова е запозната много добре с проблема, правейки задълбочен и достатъчно обемен литературен обзор.

4. Методика на изследването

Методиката на изследването е умело подбрана за изпълнението на целта и поставените задачи.

В първата част на проучването са включени 222 пациенти с аномалии на горна устна и небце, на които е приложен метода конусно-лъчева компютърна томография. Изследването е проведено с апарат Planmeca Pro Max 3D; image size $\varnothing$ 8.0 x 5.0 cm (401 x 401 x 251); voxel size (μ m) 200; kV 90; mA 6; DAP (mGy x cm²) 407,7; дебелина на среза 0,6 мм.

Във втората част на дисертационния труд върху част /90 пациента/ от основната извадка /222 случая/ е проведена „случай-контрола проучване“.

„Случаите“ са с извършено костно присаждане – 54 пациента.

„Контролите“ са без костно присаждане и са съпоставими по възраст – 36 пациента.

5. Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите

Дисертационният труд е правилно структуриран, в обем от 170 страници, илюстриран с 91 фигури, 63 таблици и 38 приложения.

Въведението ясно показва актуалността на темата и определя целта на изследването.

В *литературния обзор* подробно са описани както същността на конусно-лъчевата компютърна томография, така и детайлно са разгледани вродените цепки на устните и небцето. Направеният анализ извежда целта и задачите на научното проучване, които са ясно формулирани във Втора глава.

За постигане на формулираната цел „Да се направи оценка на възможностите на конусно-лъчевата компютърна томография при вродени цепки на устни и небце, като оптимален образен метод за предоперативен мониторинг и постоперативно проследяване.“ докторантката си е поставила 6 задачи, при изпълнението на които се реализира целта на разработката. Те са както следва:

1. Да се изследват диагностичните възможности на КЛКТ при вродени цепки на устни и небце и да се анализират факторите, оказващи влияние върху приложението ѝ за непосредствена предоперативна оценка.

2. Да се установи има ли полови особености и зависимости с показателите, асоциирани с вродените цепки на устните и небцето.

3. Да се анализират зависимостите между показателите, характеризиращи клиниката на вродената цепка и променливи, асоциирани с костното присаждане.

4. Да се проучи степента на разпространеност на конусно-лъчевата компютърна томография, като метод за непосредствена оценка на вродените цепки на устните и небце.

5. Да се установи информираността на родителите с предимствата и недостатъците на метода и популярността му сред тях.

6. Да се изработи диагностично-терапевтичен алгоритъм при вродени цепки на устни и небце, включващ приложението на КЛКТ.

В проучванията си дисертантката акцентира върху оценката на влиянието на дефектите в костта и меките тъкани, както и зъбните аномалии (свърхбройни, липсващи или деформирани зъби), върху пробива на постоянните горночелюстни канини; върху сравнителния анализ между постоянните горночелюстни канини от страната без дефект и страната с цепка и върху определянето на позицията на канина спрямо съседния латерален резец.

Анализът на резултатите показва способността на д-р Петкова за задълбочени познания и отличен анализ на получените данни. Докторантката добре онагледява получените резултати с таблици и фигури. Изводите са точно формулирани, отразявайки анализа на резултатите.

В дисертационният труд се очертават следните *приноси*, които са точно изведени, съобразно резултатите на изследването

1. Предлага се оптимално балансиран алгоритъм за диагностициране, проследяване динамиката на заболяването, отчитането на терапевтичния резултат след костното присаждане, анализ и описание на пациентите с вродени цепки на устни и небце.

2. Анализира се нивото на приложение на метода конусно-лъчева компютърна томография при пациенти с вродени цепки на устни и небце.

3. Анализират се факторите, оказващи влияние върху приложението на метода конусно-лъчева компютърна томография при пациенти с вродени цепки на устни и небце.

4. Изучават се нивото на информираност на родителите на пациентите с ВЦУН и отношението им към метода конусно-лъчева компютърна томография.

5. Систематизират се видовете вродени цепки на устни и небце, описват се особеностите и проблемите при диагностицирането на всеки един от тях.

Безспорно използването на резултатите от проучванията в дисертационния труд следва да се внедрят в денталната практика и в различните им аспекти биха допринесли за оптималната образна диагностика на заболяването и неговото лечение.

Темата на дисертационния труд е дисертабилна чрез актуалността си и представените резултати.

6. Преценка на публикациите и личния принос на докторанта

Представените научни публикации са според изискванията и са значими, поради актуалността на темата.

7. Автореферат

Авторефератът на дисертационния труд е според изискванията на ЗРАСРБ и нормативната уредба на МУ – Пловдив и точно отразява получените резултати.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд на д-р Тамара Петрова Петкова на тема **„ПРОУЧВАНЕ ДИАГНОСТИЧНИТЕ ВЪЗМОЖНОСТИ НА СЪВРЕМЕННИТЕ МЕТОДИ НА ОБРАЗНАТА ДИАГНОСТИКА, ПРИ ПАЦИЕНТИ С ВРОДЕНИ ЦЕПКИ НА УСТНИ И НЕБЦЕ“** е задълбочен с ясно формулирани цел и задачи, отлично представени резултати на едно комплексно проучване с оригинални научни приноси.

Този актуален проблем на денталната образна диагностика е част от мултидисциплинарния подход на изследваната група пациенти.

Във връзка с гореизложеното давам положителна оценка на представения ми за становище дисертационен труд, и предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователна и научна степен „Доктор“ на д-р Тамара Петрова Петкова по професионално направление: 7.2 Стоматология, докторска програма: Дентална образна диагностика.

18.03. 2024 г.

Изготвил становището: .....

проф. д-р Жени Стайкова Николова, дмн

(акад. дл., име и фамилия, н. ст.)

Заличено на основание
Чл.5 §1, 6.°В° Регламент (ЕС)2016/679